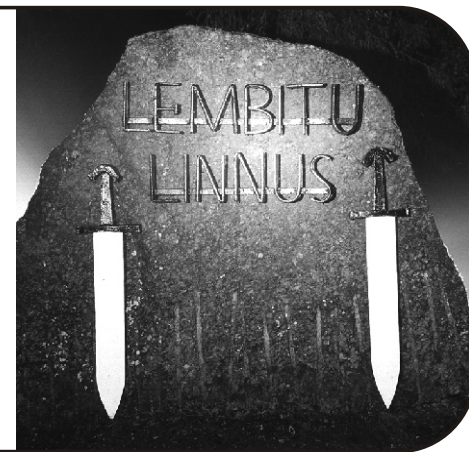

Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 4 (97)
Aprill 2008

LEOLE

APRILL Aasta 2008

Käes on naljakuu.

Lõppenud talv oli lumevaene ja soe, aga kevade algus tõi kinnitust vanarahva ütlemisele, et ega tali taeva jää. Kui teede lumest puhtaks lükkajad veel nädal enne märtsi lõppu kurtsid, et pole sel aastal saanud kordagi tööd teha, siis tõi kevad õnne ka nende õuele - mõnel pool kuulutati rohke lumesaju tõttu välja isegi lumetõrje eriolukord. Onneks on kevadine päike ja väike vihmasabin usinaimad lumelükkajad - nii kiiresti kui lumi tuli, ta ka läks.

Lõppenud märts on tuntud ka kui teatrikuu. Teatrit tehti sel kuul päris usinalt. Kui õpetajad ja vanemate klasside õpilased pidasid oma festivali Viljandis, siis algklasside teatripäev toimus sel aastal Kildu koolis. Rõõmu tegi see, et meie vallast osales neli teatritruppi: kaks Suure-Jaani Gümnaasiumist, üks Täaksi ning üks Kildu Põhikoolist.

Märtsi lõpus avati Suure-Jaanist vähem kui 25 kilomeetri kaugusel - Viljandis - üks hoone - nn pärimusmuusika ait - milles tegutsema hakkava Pärimusmuusika Keskuse tähtsus maakonnale ja tervele Eestile saab kogu ulatuses selgeks ilmselt alles mõne aja pärast. Ilmselt oskame alles aastate pärast hinnata ka seda, kas tegemist oli selle aasta olulisima sündmusega või hoopis aastakümne olulisima teoga. Kas meie rahva kultuur jääb kestma või lahustub rahvaste viir-varris ja Ameerikast pealetungivas?

Sellest, mida arvavad eestlastest ja meie püsimestest noored, saate lugeda Suure-Jaani Gümnaasiumi kõnevõistlusel esitatud ja kõrvalolevatel veergudel trükitud töedest. Leheküljelt 6 aga sellest, mida arvavad noored - või täpsemalt öeldes, üks neist - Suure-Jaani elust.

Loodan, et naljakuu on oma nime vääriline. On ju hea nali ja naer terve allikaks.

Palju naeratusi ja naeru teie päevadesse!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Köleri päevad 2008 töid Viljandi rahva Aate-Heli Öuna eestvedamisel ka Suure-Jaani. Käidi kalmistul Köleri haul ja austati Paul Kondast, kelle sünnist järgmisel päeval möödus 108 aastat. Plaanis oli pidulik üritus Allkirja avamine - algse idee järgi tuleb Kondase mälestustähe aluse esiküljele tema allkirja pronksvalu.

Juhtus aga nii, et tellitud töö jäi sel korral oma järke ootama ja allkiri saab pronksi valatud alles aprillikuu keskel. Kohalolnud kuulasid Vello Aleksejevi ülevaadet Kondase elust ja tegemistest Suure-Jaanis. Sündmusele lisasid pidulikkust Suure-Jaani Pasunapoised.

Kas kunagi tuleb uus Allkirja avamine või tuleb lihtsalt allkiri ise - eks seda näitab aeg. Seitsme aasta eest alustatud ettevõtmine hakkab aga lõpule lähemana - Paul Kondase portreebüsti kaunistab peagi Suure-Jaanit just sellisena nagu autorid seda ette kujutasid.

Leili Kuusk
FOTO: Leili Kuusk

Kas ilus elu suretab rahva välja?

Üks põhilisi probleeme, mis tänapäevase heaoluühiskonnaga päevakorda kerkinud on, on meeletu tarbimiskultuur. Ostetakse ja tarbitakse rohkem kui vaja, kulutatakse mõtlemata maavarasid ja oma raha. Esimesed märgid selle eluviisi laastavast mõjust maakerale on ju kõigile tuttavad nafta hinna pidev tõus ja globaalne soojenemine.

Inimestel on tekkinud ka arvamus, et hea elu elamiseks ei või olla palju lapsi, kuna nende kasvatamiseks kulub palju aega ja raha. Kõigis arenenud riikides on iibega probleem - ka esimese lapse saamist lükatakse üha kauge masse tulevikku, mis vähendab lootust, et sellest perest saaks paljulapseline pere.

Ma arvan, et rahva väljasuretamine mängib suurt rolli ka pealiskaudne elustiil: ei hoolita enam nii väga inimlikest väärtustest, kuivõrd

materiaalsetest asjadest. See muudab paljud inimsuhted omakasupüüdlikeks katseteks inimeste võimule ja rahale ligemale pääsemiseks. Enam ei saa aru, kas sõbrad on tõesti sõbrad või naeratavad nad võltsilt just selle tagamõttega, et sinult midagi saada.

Võib-olla te mõtlete, et mis seos on suhtel rahva väljasuremisega? Kui selline võlts elustiil vallutab aina rohkemate eestlaste mõistused, siis kaob meil igasugune rahvus- ja ühtekuuluvustunne. Ja ma arvan, et kui puudub rahvustunne, siis ei saa eksisteerida ka rahvust kui tervikut.

Samas, selle niinimetatud ilusa elu poolt räägivad samuti vägagi kaalukad faktid.

Võib kindlalt öelda, et tänu meie tänapäevasele heaoluühiskonnale ei vaeva enam nii paljusid inimesi haigused ja nälj, kui mõned põlvkonnad tagasi.

Tänu tehnika arengule suudame me teha töid, mis natuke aega tagasi olid füüsiliselt võimatud, lihtsa vaevaga. Me oleme võimelised ehitama ehitisi, mis paar sajandit tagasi oli täielik utopia. Pesu saab pesta paari nupuvajutusega, sama lugu on nõudega, süüa saab teha viie minutiga, nii et loogiliselt võttes peaks inimestel just pere jaoks rohkem aega jääma. Siiski on tänapäeva elutempo nii kiire, et ajapuuduse üle kurdavad pea kõik.

Kokkuvõtteks võib öelda, et tõenäoliselt ilus elu siiski ei sureta rahvast välja, kuid mõnes aspektis võib see õonestada rahvast ja rahvustunnet. Inimesed peaksid rohkem mõtlema perekonnale ja sõpradele, olema siirad ja ausad teiste suhtes.

Harder Kink
9. klass
Suure-Jaani Gümnaasium

Mida eestlane väärtustab

Meile kõigile on tuntud Eesti Vabariigi hümn sõnad: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”, kuid kui paljud meist täna siin kodumaal nii ka mõtlevad? On ju üha enam juttu sellest, et paljud kõrghariduse omandanud noored jätvad kodumaa ja lähevad piiri taha leiba teenima. Miks minnakse ja kas seda tehakse kerge südamega? Kas tulakse tagasi kogemuste pagasiga, et seda hiljem oma riigi huvides rakendada? Paraku see alati nii ei ole. Paljud siit lahkunud leiavad endale elukaaslase välismaal, abielluvad, loovad pere ega pöördugi enam koju tagasi. Kas eestlane siis ei armastagi oma kodu?

Kindlasti armastab, aga sama palju armastab ka iseennast ja head elu, mida tihtipeale minnaksegi otsima kaugemalt. Nii olemegi tõsiasi ees, et meil endil napib tööjõudu, elanikkond vananeb, aga noored ei jõua ära oodata, millal meie riik rikkaks saab ja kas üldse saab.

Heites pilgu ajalukku, näeme, et meie esivanemad olid märksa südikamad ja ei andnud eluraskustega võideldes nii kergelt alla. Elati taludes ja hariti põldu varavalgest hilja

õhtuni. Peeti lugu oma põllul kasvatatud toidust ja nähti vaeva, et tulevastel põlvdelgi oleks pere toetus iseseisva elu alustamiseks. Oma kodu, põld ja jõud ning oskus tööd teha olid väärtused, millest lugu peeti. Me ju teame Tammsaare „Tõest ja õigusest”, kuidas vana Andres tööd murdis, et tema lastel oleks kunagi ilusam elu. Ka tema lapsed põgenesid Vargamäelt, aga mitte kergema elu peale, vaid lõputute naabritevaheliste tülide ja jõuvõtete eest, mis nende lapsepõlve tumestasisid.

Kas tänapäeva eestlased väärtustavad raha ja rikkust? Kardan, et jaa. On ju lootus kiiresti haljale oksale saada just see esimene põhjus, miks Eestist minnakse ja ollakse nõus ka raskusi taluma, mida toob kaasa võõras maa, võõrad kombad ja keel. Sulandumine uude keskkonda pole sugugi kerge, aga hea elu nimel ollakse ju selleks valmis. Peab tõdema, et meie kaasmaalased on kohanemisevõimelised ja tulevad toime ka võõrsil. Aga mitte alati. Muidugi võib tagasi koju pöörduda ja alustada siin otsast.

Tänapäeval aga naerdakse välja vanemad, kes oma võsukest pärast õpinguid koju tagasi ootavad. Selle asemele, et kodukanti naasta, võetakse kaela suured laenud, et endale omaette elamine Suures Linnas soetada ja kohe elu nautima hakata.

Raha peetakse olulisemaks kui perekonda

ja traditsioone. Tähtis on elada majanduslikult hästi, mitte tunda hinges kordaminekut ja rahulolu. Alati ei osata lugu pidada ausast tööst ja raskelt teenitud elatisest, sest tihtipeale jääb ausast rahast väheseks, et hästi elada (reisimas käia ja osta mida hing ihkab ja mitte vaadata, palju rahakott lubab).

Materiaalsete rikkuste nimel töötatakse hülise tundideni, kuid kodus ootab pere ja ületöötamine on kahjulik tervisele. Jah, tööd on eestlased ikka väärtustanud. Esikohale seatakse töö ja raha, siis alles pere ja kodu. Ma ei pea seda õigeks. Kui palju on tänapäeval peresid, kus lapsed peavad hakkama saama kas üksi või sugulaste toel, sest vanemad teenivad raha välismaal? Kaotatud on koosveedetud aeg, nii muutuvad perekonnasidemed hapraks või katkevad hoopis.

Alati pole see nii olnud. Ajaloost teame, et eestlased on olnud väga kokkuhoidev rahvas, eriti siis, kui oli vaja kokku hoida. Ka Balti ketis 1989. aastal seisid kogu rahvas nagu üks mees külje külje kõrval, sest me tahtsime saada jälle vabaks. Sellist ühtekuuluvustunnet võib tänapäeval näha vaid laulupidudel. Tähendab see tunne, et me oleme üks rahvus, meil on üks keel ja me armastame oma väikest kodumaa, on meis veel alles. Hoidkem seda! Väärtustagem

oma kaasmaalasi!

Läbi ajaloo on eestlastega käinud kaasas suure töötahtega inimese staatus. Nii see tööpoolest on, eestlane on läbi aegade oma suure töövõimega ja südikusega silma paistnud. Tõeliselt vajavad tunnustust nende eestlaste pingutused, kes omal ajal Vene okupatsiooni tõttu Siberisse küüditati. Sealsetes karmides oludes ei murdunud eestlased. Oma suure tahtejõu ning võimega tööd teha suudeti end seal korralikult üles töötada ja omandada haridus, hinges palav soov pöörduda tagasi Eestisse. Märgiks selles ajast on veel tänase päevani Venemaal eestlaste poolt asustatud külad.

Ka need kaasmaalased, kes sõja lõpul emigreerusid läände, töötasid end seal üles ja saavutasid uues ühiskonnas kõrge positsiooni. Samal ajal hoidsid nad alles eestlust ja mälestust oma kallist kodumaast - Eestist.

Kokkuvõtteks võib julgelt väita, et eestlane on rahvus, kellele moraalsed ja vaimsed väärtused on tegelikkuses märksa tähtsamad kui materiaalsed. Tihtipeale lihtsalt ei soovita või ei suudeta seda endale selgeks teha.

Rauno Raid
12.b klass
Suure-Jaani Gümnaasium

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Vallavolikogu

27.03.2008

Viljandi Tõrbiatse Ühistule otsustati müüa Olustvere alevikus Pääkese 5 kaupluse „A&O“ alune maa; otsustati avalikul suulisel enampakkumisel seada hoonestusõigus Täaksi külas asuvalle Reinu kinnistule;

loeti I korda valla eelarve muudatuksi; arutati Rein Mändsoo avaldust ja otsustati mitte müüa Suure-Jaani veetorni; määrati sihtotstarbed Võhmassaare külas asuva Karjalaagri kinnistu jagamisel tekkivatele uutele katastriüksustele;

algatati Päraküla külas asuva Sõstra maaüksuse detailplaneering. Planeeringu eesmärgiks on kinnistu sihtotstarbe, ehitusõiguse, liikluskorralduse ja heakorralduse põhimõtte määramine uue pereelamu tarvis. Planeeritava ala pindala on ca 0,6 ha, mis on eraldatud endisest Uue-Rimmi kinnistust.

Suure-Jaani Vallavalitsus

04.03.2008

Munitsipaalomandisse taotletava Ülde külaplatsi maa maksustamishinnaks kinnitati 238 krooni, Ülde väikese tiigi maksustamishinnaks 462 krooni ja Ülde suure tiigi maksustamishinnaks 2072 krooni;

Võivaku külas asuva Tori kinnistu jagamisel tekkivate uute katastriüksuste nimedeks määrati Tori, Toriku ja Uue-Tori;

Suure-Jaani valla eelarvest määrati tegevustoetust 6000 kroon järgnevale mittetulundusühingutele: spordiklubi Täaksi, MTÜ kalastusklubi Suure-Jaani Säga, MTÜ Johan Köleri Muuseumi Ühing, MTÜ Lehola 2005, SK Vanad Olümpialad, MTÜ Võrkorav, MTÜ Olustvere Maanaiste Selts, MTÜ Kuhjaveri Küla Selts, MTÜ Ivaski ja Lemmakõnnu Külaselts „Rukkilill“;

puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus; vastavalt laekunud avalduste anti nõusolek korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks või korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks;

Toetati Lauri Soolo osalemist treeninglaagris Hispaanias; otsustati korraldada uus enampakkumine Olustvere alevikus Pääkese 4 korteri 4 ja Keskuse 1 korteri 24 müümiseks, uueks alhinnaks määrati vastavalt 150000 krooni ja 199000 krooni;

reservfondist eraldati 405640 krooni Sürgavere Vabaajakeskuse rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks;

hanke „Sürgavere Vabaajakeskuse rekonstrueerimise projekteerimine“ edukaks pakujaks tunnustati OÜ EMP A&I pakumine

14.03.2008

Harald Raudsepale tagastati õigus-

vastasel võõrandatud Asu A-33 talu maast Asu katastriüksus;

OÜ Eesti Hõovelliistule erastati ostueesõigusega Katlamaja katastriüksus Päraküla külas ja Urve Nugisele Metsanurme katastriüksus Epra külas;

korteriomandi seadmise teel erastati Kereme katastriüksus Kerita külas; Päraküla külas asuva Tõigaste kinnistu uueks nimeks määrati Tiku; Suure-Jaani Vallavalitsuse tänukirjaga autasustati Big Band Suure-Jaanit puhkpilli muusika traditsioonide hoidmise ja edasiarendamise eest ning seoses tegutsemise 25. juubeliga ning asutajat Arvi Ruusakinku panuse eest Suure-Jaani muusikatradsioonide arendamisse;

alates 1. märtsist 2008 lõpetati AS Suure-Jaani Ravikeskuse nõukogu liikmetele tasu maksmine; täiendati Suure-Jaani linna liikluskorralduse skeemi ning paigaldati Pärnu tänavale peegel ja liiklusmärk 351 „Suurim kiirus 30“;

vastavalt laekunud avalduste anti nõusolek korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks või korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks; Suure-Jaani valla eelarvest määrati tegevustoetus 6000 krooni järgnevale mittetulundusühingutele: MTÜ Kildu Külade Ühendus, MTÜ Ühtne Võhmaküla, SK Kirk ja MTÜ Spordiklubi Aimala;

MTÜ Kodupaik Metskülale eraldati projekti „Metsküla küla tahab areneda“ kaasfinantseeringuks 2200 krooni, kuid kaasfinantseering makstakse välja proportsionaalselt projektile eraldatud summaga; ehitusluba väljastatakse Vihi külas Tagaõue kinnistule üksiklamu ja sauna püstitamiseks, Päraküla külas Väike Roosiäia liitumisühenduse püstitamiseks ning Vastemõisa külas Kaljufarmi mastalajaama püstitamiseks;

projekteerimistingimused määrati Olustvere maanteel Suure-Jaani Kõidama kergliiklustee välisvalgustuse projekteerimiseks; määrati kindlaks pärandvara väärtus, mis asub Jõgeva vallas Laiusevälja külas Rehe talu.

18.03.2008

Leida Absalomile Jana Abzaloni ja Roland Abzaloni erastatakse ostueesõigusega Ees-Loodi katastriüksus Sürgavere külas;

Leida Absalomile, Jana Abzaloni, Roland Abzaloni ja Otto Abzaloni erastatakse ostueesõigusega Loodi katastriüksus Sürgavere külas; korteriomandi seadmise teel erastatakse Tõnneotsa katastriüksus Tällevere külas ja Oru katastriüksus Jaska külas;

Kinnitati OÜ Inselia 2007. a majandusaasta aruanne;

projekteerimistingimused määrati Olustvere Staadioni ja Agronoomia alajaama vahel 15 kV maakaabelliini projekteerimiseks ja Vastemõisa kü-

las Seemnekeskuse maaüksusel asuva teraviljalao laienduse ehitusprojekti koostamiseks;

puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus; vastavalt laekunud avalduste anti nõusolek korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks või korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks; OÜ Jaotusvõrgule väljastati ehitusluba Karu komplektalajaama ja Suurekivi maaüksuse elektrivõrguga liitumisühenduse püstitamiseks Võlli külas; vallavolikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekul määrati ühekordseid sotsiaaltoetusi.

25.02.2008

Reservfondist eraldati 50000 krooni politsei lisapatrullide ja ürituste turvamise finantseerimiseks;

Karjalaagri kinnistu jagamisel tekkivate uute katastriüksuste nimedeks määrati Karjalaagri ja Laagri ning Ängi külas asuva Möldre kinnistu uueks nimeks määrati Veskimöldre;

projekteerimistingimused väljastati Täaksi külas Madise maaüksusele saun-puhkemaja ehitusprojekti koostamiseks, Kootsi külas Kantrioja maaüksusele pereelamu ja abihoone ehitusprojekti koostamiseks ning Võlli külas Suurekivi kinnistule tiigi projekteerimiseks; Suure-Jaani valla eelarvesse riigieelarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust 19457 krooni ja täiendavat sotsiaaltoetust 400 krooni;

vastavalt laekunud avalduste anti nõusolek korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks või korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks; määrati soodustingimustel küttepuude saamisel omaosaluse suurused. Omaosaluse suurused on järgmised:

1300 krooni, kui pensioni suurus on kuni 2500 krooni

2000 krooni, kui pensioni suurus on 2501 - 3500 krooni

2500 krooni, kui pensioni suurus on 3501 kroon ja rohkem

100% kütte maksumusest, kui peres on 2 pensionäri;

vallavolikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekul määrati ühekordseid sotsiaaltoetusi;

toetati Andres Ossi ja Kristo Kraaneri osalemist Eesti noortekoondise treeninglaagris, mis toimub 26.03.-08.04.2008 Kairos; määrati kindlaks Loodi elamu ehitise teenindamiseks vajaliku maa suurus;

kehtestati Suure-Jaani Huvikooli pedagoogide kvalifikatsiooninõuded;

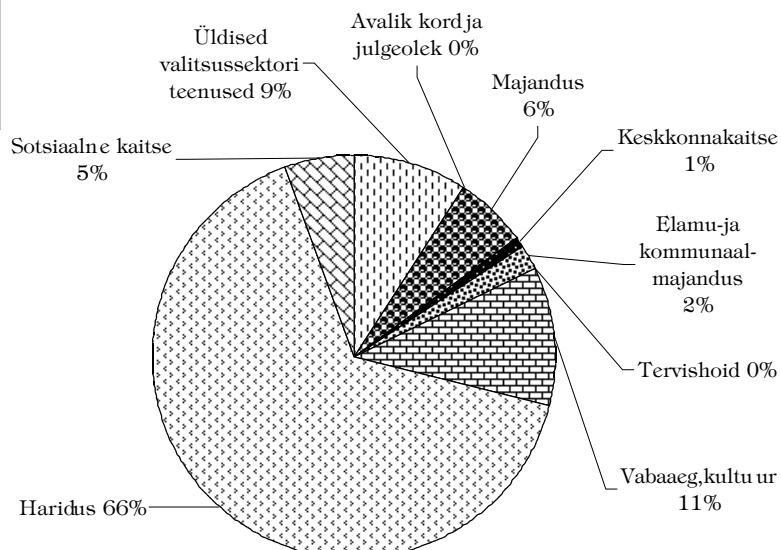
kuulutatakse välja avalik konkurss Suure-Jaani Huvikooli direktori ametikoha täitmiseks ja moodustati konkursikomisjon koosseisus Maie Käba, Veronika Ringo, Mati Adamson, Jüri Hansen ja Jaan Hansen

Suure-Jaani valla 2008. aasta eelarve

KULUD KOKKU	113325852
1 Üldised valitsussektori teenused	10353736
01111 vallavolikogu	423880
01112 vallavalitsus	6848433
01114 reservfond	1415000
01330 muud üldised teenused	380854
01600 muud üldised valitsussektori teenused	735460
01700 valitsussektori võla teenindamine	550109
3 Avalik kord ja julgeolek	4000
03100 politsei	
03200 päästeteenused	4000
4 Majandus	6500000
04510 maanteetransport	6500000
5 Keskkonnakaitse	1240000
05100 jäätme käitlus	334000
05200 heitvee käitlus	
05400 haljastus	845000
05500 muu keskkonnakaitse	61000
6 Elamu- ja kommunaalmajandus	1945780
06100 elamumajanduse arendamine	100000
06300 veevarustus	
06400 tänavavalgustus	1487500
06602 kalmistu	358280
7 Tervishoid	45000
07210 üldmeditsiiniteenused	5000
07600 kindlustamata	40000
8 Vaba-aeg, kultuur	12532771
08101 Sürgavere spordihoone	768070
08102 sporditegevus	485110
08106 huvikool	469202
08107 noortekeskused	736037
08109 Noorsoo- ja vaba-aeg üritused	627300
082011 Vastemõisa Raamatukogu	380941
082012 Suure-Jaani Linnaraamatukogu	767341
082013 Sürgavere Raamatukogu	305750
082014 Olustvere Raamatukogu	261514
082015 Täaksi Raamatukogu	211451
082023 Paala Rahvamaja	1950058
08202 Vastemõisa Rahvamaja	1977756
082021 Suure-Jaani Kultuurimaja	1963391
082022 Sürgavere Kultuurimaja	365310
08203 muuseum	121040
08208 kultuuriüritused	593500
08209 seltsitegevus	400000
08300 ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	149000
9 Haridus	74558243
09110 Vastemõisa Lasteaed Päevalill	1747624
09111 osalemine lasteaia kuludes	540000
091011 Suure-Jaani Lasteaed Sipsik	1757470
091012 Sürgavere Lasteaed Vembu	694754
091013 Olustvere Lasteaed Piilu	26888081
091014 Kõidama Lasteaed Traksik	1424481
09212 Kildu Põhikool	5844813
092121 Sürgavere Põhikool	4675993
092122 Olustvere Põhikool	4481017
092123 Täaksi Põhikool	5735040
09220 Suure-Jaani Gümnaasium	16376507
09221 osalemine koolide kuludes	2300000
09600 õpilasveo liinid	2001463
09601 muud haridusüritused	91000
10 Sotsiaalne kaitse	6146322
10 120 puuetega inim. sots. asutused	1320000
10 121 muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	1450160
10 200 eakate sotsiaalhoolekande asutused	900000
10 201 muu eakate sotsiaalne kaitse	645700
10 402 muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1431722
10 701 riiklik toimetulekutoetus	356000
10 900 muu sotsiaalne kaitse	42740
KULUD KOKKU	113325852
Finantseerimistingimused	
Kohustuste suurenemine	15100000
1032.2 antud laenu tagasimak(+)	100000
2081.58 laenu võtmine	15000000
Kohustuste vähenemine	2385000
2080.68 võlakirjade tagasiost	
2081.60 võetud laenu tagasimak valitsussekt(-)	
2081.68 võetud laenu tagasimak muud residendid (-)	2385000
2082.6 kapitaliliisingu maksed (-)	
kokku	-12715000
KOKKU KULUD ja FINANTSKULUD	100610852

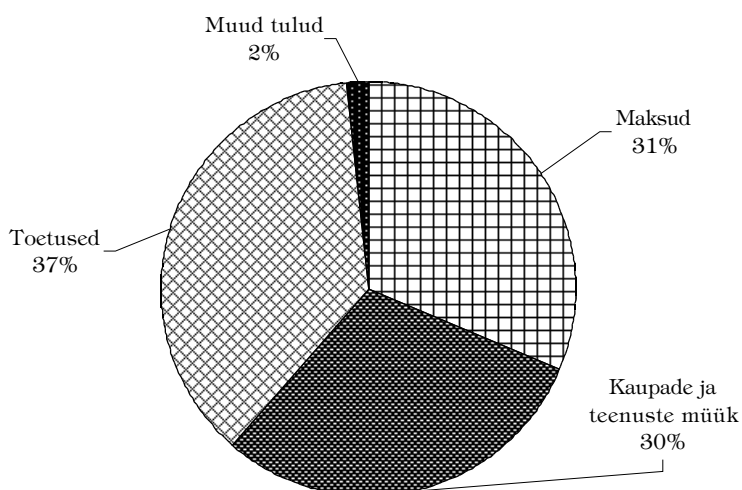
Vabandame

Vabandame eelmises lehes artiklis Pidulik aktus Lahmuse Koolis olnud vea pärast - valla haridus- ja kultuurinõunik on Jüri Hansen.

	TULUD KOKKU	75 386 380
30	Maksud	39 920 000
3000	Tulumaks füüsilistelt isikutelt	35 350 000
3030	Maamaks	4 570 000
32	Kaupade ja teenuste müük	3 811 330
320	Riigilõivud	140 000
322, 323	Kaupade ja teenuste müük	3 191 380
3220	Haridusasutuste majandustegevusest	2 577 330
4	Lapsevanema osa lasteaia tootlustamisel	424 750
5	Lapsevanema tasu lasteaia koha eest	337 580
1	Koolitoit	95 000
2, 3	Kooli baar	400 000
6	Kooli omatulud	490 000
7, 8, 9	Õpikute, raamatute, töövihikate eest	50 000
10, 11	Teistelt omavalitsustelt	780 000
3221	Kultuuriasutuste majandustegevusest	351 400
1	Kultuurimaja tasulised teenused	317 000
2	Raamatukogu tasulised teenused	12 900
3	Muuseumi tasulised teenused	4 500
4	Ajalhe tulu	17 000
	Laekumine spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest	430 000
3222	Noorsooüritused ja projektid	200 000
3222.9		
3225	Laekumised elamumajandusest	80 000
	Üüritulud	80 000
3229	Laekumine üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	10 000
3237	Tasu äritegevusega tegelemise loa eest	2 600
3238	Muu kaupade ja teenuste müük	20 000
4	Eespool nimetatud kaupade ja teenuste müük	20 000
35	Toetused	46 907 150
3500	Sihotstarbelised toetused jooksvatel kuludeks	
3500.00	Toetused riigilt ja riigiasutustelt	242 350
3500.00.08	Põllumajandusministerium	65 000
3500.00.09	Rahandusministerium	77 350
	Toetused muudelt valitsussektori avalik õiguslikelt isikutelt	100 000
3500.02	Sihotstarbelised toetused põhivara soetamiseks	10 273 000
3502.00.06	Kultuuriministerium	1 773 000
3502.00.07	Majandus- ja kommunikatsiooniministerium	3 500 000
3502.03	Toetused valitsussektoris kuuluvatel sihtasutustelt	5 000 000
352	Mittesihotstarbelised toetused	
352.00.17	Vabariigi Valitsus KOKKU	36 391 800
	Tasandusfond õ§11lg 1	14 337 000
	Tasandusfond õ§11 lg 2	22 054 800
	Eraldised haridustoetusteks	20 060 000
	Toimetulekutoetus ja hooldajatoetus	356 000
2	Vabariigi Valitsus s.h koolitoit	1 147 000
	Lasteaiaid	491 800
38	Muud tulud	2 289 000
381	Materiaalsete ja immateriaalsete varade müük	1 530 000
3812	Muude materiaalsete põhivarade müük	1 500 000
3815	Muude põhivarade müük	30 000
382	Tulu varadelt	739 000
3820	Intressi- ja viivisetulud hoiustelt	284 000
1	Intressi- ja viivisetulu hoiustelt	274 000
2	Intressi- ja viivisetulu hoiustelt	10 000
3825	Rendi- ja üüritulu mittetoetatud põhivaradelt	455 000
382540	Laekumine vee erikasutustelt	55 000
382520	Maa-ainese kaevandamisõiguse tasu	400 000
3882	Saastetasu	20 000
3888	Muud laekumised	0
	KOKKU TULUD	92 927 480
9	MUUD NÄITAJAD	
92	Peamised finantsvarad	7 683 372
921.1	Kassatagavara	
921.2	Vaba jääk	7 683 372
	KOKKU TULUD JA FINANTSVARAD	100 610 852

Kulu põletamine on keelatud

Kulu põletamine on kõikjal Eestis kuni sügisvihmade saabumiseni keelatud. Lõuna-Eesti päästekeskus ja keskkonnainspeksioon kavandavad reide kulupõletamise keelu rikkujate tabamiseks.

Keelust üleastujaid ootab rahaträhv kuni 18000 krooni, samuti tuleb kulupõlengu põhjustajal tasuda tekitatud keskkonnakahju.

Inspektorid ning päästekeskuse korrapidajad kontrollivad reidide käigus ka tuleohutusnõuete täitmist lõkke põletamisel. Lõkke tegemisel tuleb eelkõige kinni pidada omavalitsuse territooriumil kehtivatest heakorraeskirjadest.

Lõkke tegemine ja prahi põletamine võõral maal on igal juhul keelatud. Maaomanik peab mõist-

ma, et kulu või prahti süüdates langeb kogu vastutus tuletegitajale. Seega soovime jälgida ka naabreid, kas nemadki kulu põletamise keelust ning lõkke tegemisel tuleohutusnõuetest kinni peavad.

Lahtist tuld ei tohi teha hoonetele lähemal kui 15 meetrit ja metsale lähemal kui 30 meetrit. Lõkkease tuleb ümbritseda mittepõleva pinnasega ja hoida käepärast esmased tulekustutusvahendid.

2007. aasta 01. aprillist jõustunud keskkonnaministri määruse „Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine” muudatusega keelustati kulu põletamine peale lume sulamist.

Keelatud prügi põletamine seab tervise ohtu

Kui paljud meist võivad kätt südamele pannes öelda, et nad pole ahjus põletanud kilekotte, tetrapakke, plasttopse ja -pudeleid või laste mähkmeid? Ilmselt vähesed.

Kuna inimeste keskkonnateadlikkus on tänaseks suurenenud, küsivad paljud nüüd aina sagedamini mida tohib ja mida ei tohi ahjus põletada?

Koduahjus ei tohi põletada plastpudeleid (eriti PVC-st tehtuid, kuna põletamisel moodustab PVC-s sisalduv kloor kõigi ainetega keemilisi ühendeid, näiteks mürgise metüülkloriidi ning vesinikkloriidi, mida leidub happelihades) ja muid plastijäätmeid. Lubamatud tooted põletamiseks on ka näiteks ühekordsed nõud, õlised kaltsud, immutatud puit ning tehismaterjalid. Kõige hullemad asjad, mida plüüdi alla visata, on aga mähkmed. Ka ei ole soovitatav põletada ahjus mõttetult ja suuremas koguses paberit ja pappi, kuna see tahmab lõõre, tekitab pigi ja reostab välisõhku.

Küttekolletes võib põletada ainult immutamata ja värvimata puitu ning tulealgatuseks kiletamata paberit. Plastidest on lubatud põletada polüetüleenkilet ja polüpropüleeni (tootel on märk “PE” või “PP” või tekst “võib põletada”). Selliseid jäätmeid tuleb põletada väikeses koguses koos puudega ja kõrgel temperatuuril, kuid teadmiseks, et ka selline koostis põletamisel rikub ahju ja moodustab lõõre seinte paakunud kihi, mis võib sealt maha tulla koos kividega.

Uus seadus muudab pärimise selgemaks

17. jaanuaril võttis riigikogu vastu uue pärimiseseaduse, mis jõustub 1. jaanuaril 2009. Selles on võrreldes vana pärimiseseadusega rida muudatusi.

Veel aasta jagu kehtiva seaduse järgi peab pärija pärandi vastu võtma: üks pärija algatab notari juures pärimismenetluse ja notar annab kõigile pärijatele pärandi vastuvõtmiseks või selle loobumiseks mõnekuulise tähtaja. Pärijad, kes selle aja jooksul notarile avaldust ei kirjuta, kaotavad pärimisõiguse. Ebaõiglane on see, et nad kaotavad õiguse isegi siis, kui nad ei teagi pärandaja surmast või vajadusest notari juures avaldus kirjutada. Notar küll kontrollib andmeid rahvastikuregistris, kuid selle põhjal ei ole alati võimalik kõiki pärijaid üles leida. Ka pärijal pole kaugeltki alati huvi kaaspärijaid otsida, sest nii on tal lootus, et tema pärand suureneb.

Pärijaks automaatselt

Uus seadus asendab pärandvara vastuvõtusüsteemi loobumissüsteemiga: kui pärija ei esita kolme kuu jooksul hetkest, mil ta sai teada oma pärimisõigusest, notarile pärandist loobumise avaldust, siis loetakse, et ta on pärandi vastu võtnud. See ei tähenda siiski, et pärandaja peab edaspidi tingimata kolm kuud ootama, sest endiselt on võimalik pärand vastu võtta notari juures otsese tahteavaldusega.

Uuele seadusele on pahaks pandud, et see suurendab ebaõiglaselt kõikisuguste nadude, kälimeeste ja lalletütardede pärimisõigust. See on valearvamus. Ka uue pärimiseseaduse järgi toimub pärimine kolmes järjekorras nagu seni (ning kui üheski järjekorras sugulasi ei ole, on pärijaks omavalitsus või riik). Kehtima jääb põhimõte, et kui on olemas esimese järjekorra pärijad (pärandaja lapsed või nende lapsed), siis kaugemad sugulased ei päri. Ei muutu ka põhimõte, et seadusjärgse pärimise reeglitest lähtutakse alles siis, kui testamenti või pärimislepingut pole.

Uus seadus tähtsustab abikaasa rolli: tulevikus pärib abikaasa kogu pärandi, kui pole esimese ja teise ringi pärijaid (lapsed, vanemad ja õed-vennad ning nende lapsed). Lisaks tekib abikaasal õigus nõuda isikliku kasutusõiguse seadmist elamule, mis oli pärandaja ja abikaasa ühine kodu.

Ehkki ka uus seadus ei anna täit kindlust, et kõik pärijad pärimismenetlusest teada saavad, on eeliseks see, et pärija saab ka hiljem talle kuuluva pärandi välja nõuda. Seda saab siiski ainult sama järjekorra pärija - nt kui lapsed päriavad oma

Miks ei tohi koduahjude või lõkkes keelatud materjale põletada? Esiteks sellepärast, et jäätmete põletamisel tekib küttekolde ja korstnas tahm, millel omakorda on hoogsüttimise oht ning võib põhjustada küttekolde süttimisel tulekahju. Teiseks see, et pikad süsinikuahelad, millest enamik plastikuid koosneb, lagunevad nii ohtlikuks süsihappegaasiks, mis lisaks võimalikule inimeste mürgitamisele võivad rikkuda kogu keskkonda kuni osoonikihini välja. Ohutult saab selliseid materjale põletada vaid spetsiaalsetes kõrgtemperatuuriga kateldes, kus temperatuur on tavalisest kõrgem ehk siis üle 1100°C. Koduahjus võib temperatuur heal juhul küündida vaid 1000°C, aga 1100°C küll mitte, sest vanemates ahjudes hakkaks sellises kuumuses juba samott-kivid sulama.

Samuti ei tohi plasti jäätmeid põletada lõkkes. Miks? Kuna tahm ja dioksiinid mis tekivad põlemisel langevad lõkke lähedale maha ja satuvad nii sademete kaudu põhjavette ning sealt edasi juba inimorganismi. Keskkonnatervishoiu spetsialistide sõnul on üldteada, et mürgiste gaaside sissehingamine soodustab väärarenguid ja vähki. Ühekordne mõju pole märkimisväärne, kuid ohtlikud on kuhjuvad mõjud, mis võivad nõrgestada organismi üldiselt, kahjustada neere või maksa.

Daisy Alatare
Keskkonnajäätmehoolduskeskus

vanemate järel, siis saab tagantjäreli pärandist osa nõuda vaid nende endi (pool)õde või -vend (või tema järeltulija), mitte mõni kauge sugulane.

Võlgu ei pärita sunniviisil

Automaatselt pärijaks saamise juures on räägitud ohust pärida enda teadmata mõne kauge sugulase võlad (sest päritakse pärandaja õiguste kõrval ka tema kohustused). Tegelikult ei sunni uus seadus kedagi võlgu pärima. Esiteks on pärijal kolm kuud aega otsustada, kas ta üldse tahab võimalike võlgadega pärandit vastu võtta. Teiseks saab ta ka pärast pärandi vastuvõtmist piirata oma vastutust võlgade eest. Kui praegu peaks iga mõistlik pärija nõudma pärandit vastu võttes kohe pärandi inventuuri, et ennast ootamatute võlgade eest kaitsta, siis uus seadus lubab seda teha ka hiljem ning pärast seda ei maksa pärija rohkem, kui ta on n-õ vara aktivana pärinud.

Kuna vana seaduse järgi on pärijal õigus muudkui oodata ja mõelda, kas ta tahab vara vastu võtta või mitte, siis on ka selgusetu, mis saab vahepeal varast ja kohustustest, mis varaga seotud on - näiteks kes maksab korterelamus ühe korteriomaniku surma järel tekkivad soojavõlad? Või kui pärijaid ei ole veel üles leitud ning pärandvara võidakse lihtsalt laiali tassida jms.

Vastuseid neile küsimustele on aga tingimata vaja näiteks juhul, kui osa pärijaid on välismaal ega saa oma huvide eest seista. Edaspidi nimetab kohus sel juhul pärandi hooldaja, kes peab tagama vara säilimise ja tegelema inimestega, kel on pärandvara suhtes nõudeid.

Lisaks ei saa senise seaduse järgi nt võlausaldajad piisavalt kiiresti teada, kes on pärijad. Uue seadusega paraneb võlausaldaja seisund ei tähenda aga, et võlausaldajal on edaspidi õigus saada rohkem raha kui seni. Ei saa - ta saab lihtsalt kiiremini teada, kes on pärijad. Tasub meele pidada, et võlausaldajad ei ole ainult Rootsi pangad, vaid näiteks ka korteriühistud, kellele on pikka aega maksmata arved märksa tõsisem probleem kui pankadele.

Kokkuvõttes: ehkki uue pärimiskorraga kaanevad mõned keerdküsimused (eelkõige rahvastikuregistri puudulike andmete tõttu), ei muutu n-õ tavalised pärimisasjad, kus pärijaiks on esimese järjekorra pärijad ja abikaasa, edaspidi keerulisemaks, küll aga muutuvad mõned keerulisemad asjad selgemaks.

Vaike Murumets
Justiitsministeriumi nõunik

Oskusainete nädal Suure-Jaani Gümnaasiumis

Veebruari ehk küünlakuu vältel toimus Suure-Jaani Gümnaasiumis mitmeid suursuguseid ja tähtsaid sündmusi. Kõige omapärase maks ja lõbusa maks kujunes 25. - 29. veebruaril aset leidnud oskusainete nädal, mis kätkes endas viite huvitavat teemapäeva. Sündmuse eesmärgiks oli arendada 5. - 12. klassi õpilaste oskusi ja silmaringi oskusainetes.

Esmaspäeval vallutas koolimaja nõobihullus. Käsitööõpetaja juhendamisel koguti kokku hulgaliselt kauneid nõope ning nendest valmis majesteetlik Kalake. Aktiivsemateks nõobiõmblejateks osutusid 7. a klassi poisid ja 8. b klassi tüdrukud. Oskusainete nädala raames oli võimalik tüdrukutel osaleda tööõpetuse tunnis ning poistel käsitöö tunnis.

Teisipäev oli kunstipäev, mille raames toimus kunstitööde võistlus teemal „Kahekõne kultuuride vahel“. Nooremate arvestuses saavutasid esimese koha 8. b klassi õpilased ja vanemate arvestuses 12. a klassi noored.

Kolmapäev oli spordi- ja tordipäev! Toimus menukas torditurniir, mille võitsid 7. b klass ja 12. a klass.

Neljapäev oli muusika päev. Õpilastel oli au laulda Eesti Vabariigi hünni ühte salmi. Hindamisel arvestati klassi esindatuse arvukust, esitamise korrektsust, julgust ja hümnilikku

väärikust. Parimateks hünni lauljateks osutusid 7. a klass ja 11. a klass. Välja oli kuulutatud ka konkurss „Paneme aluse oma kooli laulule“. Esitada tuli laulu tekst, mille hindamisel arvestati laulu sõnades avalduvat austust, südamlikkust ja soojust oma kooli vastu. Kaunimad koolilaulu loojateks osutusid 6. klass ja 9. klass.

Nädala suursündmuseks oli vaieldamatult kohtumine Chalicega, kes vestles noortega teemal „Sõnadja muusika“.

Oskusainete nädalat aitas kokku võtta oskusainete teemaline viktoriin, milles olid parimad 7. b klass ja 11. a klass. Nädala lõpetasid moeetendused teemal „Tuntud eesti lastelaul“. Vallatute moekavadega astusid lavale julged viienda ja kuuenda klassi tüdrukud. Oskusainete nädala kõige aktiivsema klassi tiitli pälvivad 6. ja 12. a klass.

Täna aktiivseid õpilasi, Marge Johanson, Siiri Kivisood, Reeda Sadamat, Riina Mankini, Erla Sootsi, Reet Mutsot, Roman Averit ja teisi toredaid abilisi, kes aitasid kaasa oskusainete nädala korraldamisele.

Anett Suits
Tartu Ülikooli
Viljandi Kultuuriakadeemia
huvijuht- loovtegevuse
õpetaja eriala tudeng,
Suure-Jaani Gümnaasiumi
huvijuhi praktikant

Emakeelepäev Suure-Jaani Gümnaasiumis

14. märtsil tähistati Suure-Jaani Gümnaasiumis emakeelepäeva.

Külalistena oli kohal õpetajaid ja õpilasi kõigist maakonna gümnaasiumidest, lastekirjanik Leelo Tungal, Tartu Ülikooli ja Eesti Muusikaakadeemia professor ning muusikapsühholoog Jaan Ross ning Tanel Kadalipp Viljandi Kultuuriakadeemiast. Jaan Ross esitas mitmekülge ja põneva ettekande teemal „Kunst ja prestiiž“. Järgmisena esitas meie kooli õpilane Triin Tiiemann ettekande Jaan Tättest. Saime ka kuulda tunustatud laulumehet mõnusa tämbriga häält. Seejärel lahkusid aulast õpilased, kes läksid võistlema, tagataskus laialdased emakeeletheadmised.

Nüüd oli aeg meie ette astuda Triin Kangrol, kes on samuti meie kooli õpilane ning tema et-

tekanne oli Leelo Tunglast. Tä oli välja toonud erinevaid lõbusaid fakte ja seikaid kirjaniku elust. Pärast Triinu astuski meie ette kõige oodatum külaline - armastatud kirjanik Leelo Tungal, kes rääkis meile siiralt oma lapsepõlvemälestusest ning hirmudest ajal, millal ta õpilane oli. Saalis sai ka naeru kuulda. Leelo Tungal jääb mulle meelde väga südamliku ning armsa isiksusena.

Viimasena esines meile Tanel Kadalipp, kes vestles ning mängis pilli teemal „Kirjandus ja muusika“. Kontserdi lõpus toimus võitjate autastamine. Seejärel ootas võistlejaid, õpetajaid ning külalisi kohvilaud konverentsisaalis.

Sille Aule
Suure-Jaani
Gümnaasiumi 10. a klass

Ene Kõvatomas tänab Leelo Tungalt

FOTO: Tanel Voormansik

Emakeeles on Suure-Jaani kooli õpilastel ette näidata suurepäraseid tulemusi.

Vabariiklikul emakeeleolümpiaadil saavutas 10. klassi õpilane Villem Voormansik II koha!

Valuoja põhikoolis peetud maakondlikul õigekirjapäeval saavutasid I koha Nils-Holger Sova 5. klassist ja Kadri Johanson 6. klassist.

Ekskursioon Toompeale

Suure-Jaani Gümnaasiumi 9. klass käis Tallinnas, kus külastasime Riigikogu ja Okupatsioonimuuseumi. Et Riigikogu majja saaks minna, tegid paljud endale passi või ID-kaardi, sest ilma dokumendita ja täpse nimekirjata sinna ei lasta.

Bussiga sõitsime Toompea lähedale. Etsinna jõuda, pidime mäest üles minema. Kui kõrge kivist müür ära lõppes, paistis kohe suur roosa riigikogu hoone.

Hoonesse sisse minnes pidime näitama oma isikut tõendavat dokumenti. Pärast seda läksid kõik läbi metallidetektori ja kotid vaadati ka üle, et midagi kahtlast kaasas ei oleks. Üleriided panime garderoobi. Seal juhutati edasi koosolekuruumi, kus meid võttis vastu Riigikogu liige Jüri Ratas. Samas ruumis pakuti meile salatit ja võileibu, mis olid väga maitsvad.

Edasi liikusime valgesse tuppa, kus Jüri Ratas rääkis meile selle toa

ajaloost. Seal olid vanad toolid ja laud ning Eesti kõige suurem käsitööna ühes tükis valmistatud vaip, mis kaalub kokkurehitud 400 kilo.

Veel saime ühena vähestest ekskursioonigruppidest vaadata Riigikogu esimehe Ene Ergmaa kabinetti ja temaga rääkida. Seal oli palju vanaaegseid kelli ja mööblit. Kabineti juurde kuulub ka kuldne tuba, kus peetakse koosolekuid - seal on kõik asjad kullakarva.

Edasi läksime istungite saali. Saime istuda saadikute kohtadel, kuna reedel istungeid ei ole. Siis rääkis Jüri Ratas meile, millistes ridades millised erakonnad istuvad ja mis ülesanded kellelgi on.

Sealt suundusime edasi sellisesse kohta, kus hästi kõlas ja mis mõeldud ajakirjanike jaoks, et need saaksid küsitleda ja pildistada - aga kuna seal on liiga pime, siis tehakse int'ervjusi tavali selt natuke

emal koridoris, kus on valgem. Seal kohtusime ka Suure-Jaanist pärit mehega, kes on praegu Keskerakonna peasekretär - Priit Toobaliga.

Pärast ronisime Pika Hermannitorni, mille tippu jõudmiseks oli vaja astuda 215-le astmele. Vaade sellest tornist on imeline. Veel tegime seal koos Jüri Ratasega ühispidu.

Toompealt suundusime edasi Okupatsioonimuuseumi, kus oli päris põnev vanaaegseid asju vaadata ja uurida. Minu meelest oleks seal ka vanematel inimestel palju uudistada.

Lõpuks anti kolm tundi vaba aega ning kella seitsmeks olime juba kodus tagasi. Kõigile meeldis see ekskursioon väga!

Nele Toom
9. klass
Suure-Jaani Gümnaasium

Koos Jüri Ratasega Pika Hermannitornis

FOTO: Erakogust

Külalised Ladina-Ameerikast!

10. märtsil olid Sürgavere koolis külalised, kelle päritolumaad asuvad Lõuna-Ameerikas. Toimusid kohtumised õpilaste, õpetajate ja lastevanematega. Külla olid kutsutud tegelikult hetkel Eestis elavad inimesed, kes mõlemad töötavad õpetajatena Tallinna koolides, õpetades seal filosoofiat ja majandust ning hispaania keelt: Josemaria Camean Ariza Argentiinast ning Henton Rafael Figueroa Aste Tsiilist. Neist viimane täidab veel ka Tsiili aukonsuli ülesannet Eesti Vabariigis.

Algatuseks vestlesid mehed lastega Ladina-Ameerikast. Nende jutud olid väga huvitavad, sest juba see, et nad valdavad mõlemad eesti keelt väga heal tasemel oli põnev. Räägiti maade omapärasest, sealset kultuurist ja ajaloost. Lastele oli see väga põnev kogemus.

Teise osana rääkis Chema (Josemaria Camean Ariza) lastevanematele ja õpetajatele pereväärtustest. Kuidas näeb tema pereväärtusi, kuidas toimitakse tema kodumaal, kuidas peaks tema arvates olema. Chema mitmekülgsed kogemused suhtlemises erinevate koolidega üle maailma on andnud talle väga põneva ja märkimisväärse ko-

gemuspagasi. Nende kogemuste ja arusaamade jagamine teistega oli meie mõttemaailma rikastav kogemus.

See oli väga mõnus ja meelde jääv õhtupoolik. Juba nende meeste

sarm ja temperament on põhjamaa inimese jaoks üpris toniseeriv.

Täname Chemat ja Hentonit selle külaskäigu eest! Äkki kohtume veel tulevikuski.

Aires Pöder

Külalised Ladina-Ameerikast

FOTOD: Aires Pöder

Üks huvitav päev

Olustvere põhikoolil on tavaks igal õppeaastal korraldada ainepäevi või -nädalaid. Kuna märtsis on ka emakeelepäev, siis sellel aastal otustati võõrkeelte päev ühendada meie kauni emakeelega.

Igal vahetunnil esitasid õpilased varem selgeks õpitud võõrkeelseid laule ja luuletusi. Koolipere sai kuulata 3. ja 4. klasside inglisekeelseid tempokaid laule

McDonaldsi loomafarmist ja heast tujust. 8. klassi õpilane Stevely Soomets esitas inglise keeles mitu ilusat laulu. Tema klassiõde Arle Onno aga luges saksakeelse luuletuse. Koolipere sooja vastuvõtu osaliseks sai vene keele õpetaja Albina Gavrilova omaloodud märkekeelse luuletusega. 9. klassi õpilane Kert Uusna esitas vene keeles romantilise luuletuse üksikust purjekast merel. Koolirahvast üllatas 2. klassi Maali Kukk, kes laulis parimas vene keeles loo kitsakesest. Ka 6. klass laulis vene keeles, kuid

hoopis helesinisest vagunist. Saali pani kaasa elama 5. klassi omapärane saamide laul.

Parimad keeletundjad klassides selgitati viktoriinide ja nuputamises ülesannetega.

Kuna vahetunnid olid täis võõrkeeli, siis emakeelepäeva tähistamiseks olid mõeldud lõbusad harjutused eesti keele tundides.

Küll on hea osata erinevaid keeli, et leida sõpru ka teistest maadest.

Silvia Luht
Olustvere Põhikooli
5. klassi õpilane

Suure-Jaani Gümnaasiumi spordisaalis

4. märtsil peeti Eesti Vörkpalli Liidu ja Viljandimaa Spordiliidu eestvedamisel neljanda kuni kuuenda klassi vörkpalli miniliiga turniir poistele. Võistlusest võttis osa 8 võistkonda, kes olid loositud kahte alagrupid. Suure-Jaani Gümnaasiumi poisid saavutasid alagrupid kindla I koha. Poolfinaalis võitsid Kildu kooli 2:1, kuid finaalis pidid nad alla vanduma Kalmetu koolile 2:0. Võitluse lõppedes kuulus I koht Kalmetu Põhikooli võistkonnale, II koht Suure-Jaani Gümnaasiumi võistkonnale ja III koht C. R. Jakobsoni nim Gümnaasiumi võistkonnale.

Suure-Jaani Gümnaasiumi võistkonnas mängisid: Toomas Ustinov, Johan Urbel, Tanel Stern, Kristo Korell, Samuel Taat, Karl Kangur ja Taivo Lohu.

5. märtsil toimus vörkpalli miniliiga turniir tüdrukutele. Võistlusest võttis osa 11 võistkonda, kes olid loositud kolme alagrupid. Suure-Jaani Gümnaasiumi tüdrukud mängisid B alagrupid, kus võistles 4 võistkonda. Tüdrukud mängisid alagrupid 3 mängu ja võitsid kõiki vastaseid 2:0, saavutades alagrupid I koha. Võistluse finaali mängiti läbi iga alagrupi võitjate vahel. Meie tüdrukud võitsid Kärstna PK 2:1, aga kaotasid Viljandi Maagümnaasiumi võistkonnale 2:0. Kuna kõik kolm võistkonda saavutasid finaaltorniiril võrdset punkte, tuli kohtade selgitamisel kasutada geimipunkti suhet. I koha saavutas Kärstna kooli võistkond, II koha Viljandi Maagümnaasiumi võistkond, III koha Suure-Jaani võistkond. Suure-Jaani võistkonnas mängisid: Merit Klettenberg, Kristel Uus, Mai Sillamäe, Anu Kookla, Marika Peterson ja Laura Paas.

9. märtsil peeti järjekordne Suure-Jaani Gümnaasiumi korraldatud vörkpalli paaristurniiri võistlus. Sel aastal võttis võistlusest osa 20 võistkonda, kes võistlesid 4 vanusegrupis. Vanusegrupis 90 aastat ja vanemad võitsid I koha võistkond Liik (võistkonnas mängisid Sven Jakobson ja Jüri Liik), II koht võistkonnale 99 (Aarne Miilen ja Marko Susi), III koht võistkonnale Reval (Rein Teder ja Valdo Klamp).

Vanusegrupis 70-89 aastat saavutas I koha võistkond Käpa (Paul Kolla ja Kert Kärner), II koht läks võistkonnale Arutoa (Ain Arula ja Hando Uuetoa) ning III koht võistkonnale 40 kraadi (Tarmo Taresaar ja Anneli Taresaar).

Vanusegrupis 50-69 aastat saavutas I koha võistkond Vennad (Aldo Umal ja Taavi Umal), II koha saavutas võistkond Aimala (Rein Laan ja Jüri Sulg) ning III koha võistkond Jürka&Petka (Jüri Soolo ja Marek Peterson).

Vanusegrupis kuni 50 aastat saavutas I koha võistkond Jupid (Karli Ots ja Allar Uuetoa), II koha võistkond BMW (Raido Leidur ja Mart Keerutaja) ning III koha võistkond Üle Võrgu (Danel Savka ja Talvar Anijärv).

Kõiki 1.-3. kohale tulnud võistkondade mängijaid autasustati diplomite, medalite ja auhindadega. Võistluse lõppedes andis Suure-Jaani Gümnaasiumi direktor Peeter Sadam üle ka Viljandi maavanema randkarika, mille said aastaks oma kätte hoiule meie omand poistid Karli Ots ja Allar Uuetoa.

Uno Vares
Suure-Jaani Gümnaasiumi
võimla juhataja

TULEMAS

11.04.08 kell 9-11
Piirkondlikud algklasside üritused võimlas

12.04.08 kell 10-16
Viljandimaa MV sulgpallis (paarismängus)

18.04.08 kell 11
EV politsei veteranide vörkpalli finaaltorniir

19.04.08 kell 10-18
Vörkpalli turniir „Palliga kevadesse“

20.04.08 kell 12
V Suure-Jaani Gümnaasiumi auhinnavõistlus vabamaadluses noortele

26.04.08
Eesti Meistrivõistlused vabamaadluses noortele /kadetid/

1.05.08
EV JÕUD-i meistrivõistlused noortele lauatenises

4.05.08 10-16
ELO olümpia rahvastepallis ja kergejõustikus

10.05.08 10-16
V Suure-Jaani GP lauatenises I etapp

Missuguseid tegusid vajab Suure-Jaani?

Teod, mida minu arvates meie koolilinnal vaja läheb.

Esimesena torkab teile kindlasti pähe mõte töökohti tekitada, mis on väga hea idee ja milleni ma täna soovingi jõuda.

Väiksemad vajalikud tegevused siin linnas on juba tehtud, kuid kahe suure kaotuse tõttu, on siinne elu ühte punkti seisma jäänud. Meie endistel ettevõtlikel meestel nagu Rein Valdmaal ja Peedu Voormansikul olid kaugelalutuvad plaanid, mida siin korda saata, aga minu arvates nad unustasid ühe asja, mis meelitaks siia inimesi igast kandist ja seega tooks kuulsust ja tuntust meie kodule - nimelt turism.

Iga aastane Artur Kapi Muusikafestival meelitab kohale nii suure arvu inimesi, mis muidu oleks Suure-Jaani linna jaoks ulme. Olgugi, et iga aasta see arv kasvab, jääb seegi üksikord seisma, sest meil ei ole kohta, kus võimaldada külalistele ööbimist. Presidendipaari ja muusikategijad saame küll jahimajja majutada, aga kas siis ülejäänud muusikakuulajad saadame metsa telkima? Peaksime arvestama sellega, et kõik inimesed pole harjunud ritsikate vahel ööbikulaulu kuulates lageda taev

va all magama. Rajades piisavalt suure hosteli ja mõnele metsäärsemale alale kampingute platsi, peaks asja kõvasti parandama. See tegevus omakorda suurendab töökohtade arvu.

Olemasolevas spordikompleksis käivate võistluste ajal oleks suurepärase sinna majutada tiheadast päevast väsinud sportlased, mis omakorda tooks hosteli töötajatele aastaringselt palka.

Ka kultuurilised väärtused on need, mis inimesi kohale meelitavad ja meil oleks neid ümbruses pakkuda küllaga, alustades majamuuseumite ja lõpetades kalmistuga.

Ratsaturism on üha laienev valdkond Eestis ja siinkohal ei jää meiega maha. Lisaks Olustvere tallile, on läheduses kerkimas uus tall, kus kavatsetakse pakkuda ratsutamist, treeninguid ja hobuteraapiat. Ning seda kõike omal kohalikul Eesti hobilusel, kes on maailmas kogumas tuntuust oma väiksuse, sõbralikkuse ja kannatlikkusega.

Turism suurendab inimeste läbikäivust linnas ja see omakorda tekitab nõudlust lisa poodide järele, mis oleks suurepärase, sest me ju kõik nägime, mis juhtus eraettevõttega kui suurkett Konsum siia rajati. Linnaelanike arv on lihtsalt nii väike, et mitmel poel on raskem ellu jääda - ja nagu näha, suurim võidab.

Noorte püsielanike meelitamiseks

Malehooaeg 2007/2008 on lõppenud

Tuntud male suurmeister Siegbert Tarrach on öelnud, et males nagu armastuses, nagu muusikas on energiat, mis mehed õnnelikuks teeb. Sama mehe sulest pärineb ka tsitaat, mille Valter Heuer valis oma raamatu „Meie Keres“ motoks: „Tunnen vaikselt kaasa igaihele, kes ei oska malet, nagu tunnen kaasa neile, kes pole oma elus kogunud armastust“. Male eksmaailmameister Tigran Petrosjanil pärineb lause: „Male on vormilt mäng, sisult kunst ning mängu valdamise raskuse tõttu teadus.“ Just seda kunsti, mängu või teadust käis sel hooajal vallamajas kaks korda nädalas kokku 31 öhtul viljelemas 21 malehuvilist, nende hulgas ka kaks õrnema soo esindajat. See on tänapäeva kogemusi ja praktikat teades päris hea tulemus. Loomulikult korraldajana näeks ma hea meelega huvilisi veelgi rohkem, aga annan endale aru, et on olemas ka teisi huvitavaid tegevusi peale male. Nädala sees on päevi, täpsemalt öeldes öhtuid, aga väga täpselt loetud arv.

Suursaavutuseks pean seda, et juba teist aastat suutsime mängida tavamale turniiri, kus mõtlemissaeg oli kummalegi mängijale 2 tundi. Tänapäeva elutempo juures on harjutud rohkem väik- ja kiirmale turniiridega. Tavamale turniiri tulemused on artikli all olevas tabelis.

Kiirturniiril (mõtlemissaeg 15 minutit) oli osalejaid kõige rohkem - 21. Mängisime kaheksa erinevat turniiri, kus arvesse läks igal mängi-

jal 5 paremat tulemust. Arvestust pidasime saadud punktide järgi. Igas ringis mängisime 6 vooru, seega maksimum tulemus oleks olnud 30 punkti. Kiirturniiri paremad olid:

1. Jüri Hansen 28 punkti
2. Hugo Hommik 26 punkti
3. Aadu Tomson 23 punkti
4. Hillar Kuhi 19½ punkti
5. Jüri Soolo 17½ punkti
6. Marge Raidma 16 punkti

Vältkturniiri (mõtlemissaeg 5 minutit) käis mängimas 18 maletajat. Kokku mängisime 7 erinevat turniiri, kus igal mängijal läks arvesse 5 paremat tulemust. Iga turniir eraldi toimus ringsüsteemis ja koondparemusjärjestuse määramiseks kasutasime kohapunktide süsteemi. Kaks paremat said kokkuvõttes ühepalju punkte, kuusuures kumbki võitis kolm turniiri ja ühel jagasid kahekesi esikohta. Esikoha suhtes määravaks sai järgmiste kõrgemate kohtade võrdlus. Vältkturniiri paremad olid:

1. Jüri Hansen 122 punkti
2. Hugo Hommik 122 punkti
3. Hillar Kuhi 109 punkti
4. Berni Elbing 95 punkti
5. Timo Teever 94 punkti
6. Marge Raidma 90 punkti

Nagu näha, sai mõlemal viimatinimetatud turniiril kuuenda koha Marge Raidma. Konkurents oli turniiridel tihe ja see on noorele naisele väga hea saavutus. Nurisema peaks selle üle, et järelekasvu on vähevõitu. Hädasti on vaja kedagi, kes tahaks ja oskaks meie koolide lastele malemängu õpetada. Ise olen seda kunagi Kildul teinud, aga praeguse töö kõrvalt ei ole see võimalik. Sel aastal

linna oleks vaja sinne elu muuta aktiivsemaks. Olen ise mõelnud, et läheduses puuduks univeersaali ruum, kus korraldada pidusid ja diskosid ning mõnikord lihtsalt sõpradega maha istuda ning aega veeta. Selline mõnus koht, kus igas vanuseastmes noor enmast hästi tunneks. Võiks ju öelda, et praegune noortekeskus on see, millesse ma räägin, kuid selle asukoht on liiga linnast väljas ja tunnistagem, noored on meil tänapäeval laisad. Pigem ta suks meil mõelda vana kultuurimaja peale. Sealsetele pidudele ja üritustele on alati rahvas kohale tulnud.

Ka meie tublisid pensionäre ei tohi unustada. Neile tuleks võimaldada täisväärtuslik vanadusepõlv. Selleks peab olema meie linnas kõikidele vajadustele vastav vanurite päevakeskus, et pakkuda üksindusse jäänutele võimalust suhtlemiseks oma eakaaslastega ja samas võtta aktiivselt osa huvialasest tegevusest.

Selline on minu nägemus tuleviku Suure-Jaanist, et mina ja mu eakaaslased saaksid pärast õpinguid koju tagasi tulla, luues siia oma kodu ja arendades linna elu, muretsemata töökohta puuduse, laste kodus igavlemise või vanemate üksindustunde pärast.

Eva-Liis Reile
10. a klass
Suure-Jaani Gümnaasium

osales ainsa koolipoisina Nils Holger Sova Suure-Jaani Gümnaasiumi 5. klassist.

25. märtsil toimus järjekordne sõpruskohtumine Võhma maletajatega. Mängisime 12 laual, igaüks oma vastasega kaks partiid. Tundub, et meie ühistest mängimistest on kasu olnud. Suutsime seekord võitlusele hakata ja isegi võita tulemusega 13½ : 10½. Meenutuseks, et eelmisel aastal oli skoor Võhma kasuks 17:7. Meie edukamad olid kahe võiduga Aadu Tomson, Berni Elbing ja Hans Mikk. 1½ punkti töid võistkonnale Hugo Hommik ja Timo Teever.

Selleks korra osalema malehooaeg otsa saanud. Kevad on kätte jõudnud ja öhtul on väljas kauem valge. Mul on hea meel, et oleme Suure-Jaani maleelu uuesti ellu suutnud äratada. Kindlasti alustame sügisel uuesti. Mis süsteemis ja milliseid turniire mängime, see tahab natukene arutamist. Kindlasti mängime järjekordse tavamale turniiri ja jääb loota, et õnnestub veel mõni tõsine malemees kodust malelaua taha meelitada. Minu nimekirjas on 67 valla maletajat, kelle mänguoskusi ma tean. Nende hulgas sellised staažikad malemehed nagu Jaan Siimer, Eino Sims, Vello Jürimäe, Jaan Sengbusch, Villu Adamson või siis nooremast generatsioonist Margus Raidma, Anu Raidma, Danel Kuusik, Raimond Oss jt. Kindlasti on vallas veel neid, kelle mänguoskustest ei tea mina midagi. Ärge hoidke oma oskusi vaka all.

Kohtume novembris malelaudade taga.

Jüri Hansen
võistluste korraldaja

Vörkpalli paaristurniirilt maavanema karika võitjad Allar Uuetoa ja Karli Ots. FOTO: Erakogust

Nr	Nimi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Punkte	Koht
1	Jüri Hansen	0	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	9,5	III
2	Hugo Hommik	1	0	1	1	½	1	1	1	½	1	1	1	10	I
3	Hillar Kuhi	0	0	0	1	1	½	1	1	½	½	0	1	6,5	5.
4	Ülo Soolo	0	0	0	0	½	0	0	1	0	½	0	1	3	10.
5	Valdeko Alliksaar	0	0	0	½	0	1	1	0	0	0	0	½	3	11.
6	Aadu Tomson	½	½	½	1	1	0	1	1	1	1	1	1	9,5	II
7	Margus Siimer	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	½	3,5	9.
8	Tõnis Lainevoog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.
9	Hans Mikk	0	0	½	1	1	0	1	1	0	1	1	½	7	4.
10	Jaak Ibrus	0	½	½	½	1	0	1	1	0	0	½	½	5,5	6.
11	Erki Jürigen	0	0	1	1	1	0	0	1	0	½	0	0	4,5	7.
12	Jüri Siimer	0	0	0	0	½	0	½	1	½	½	1	0	4	8.

5 Suure-Jaani 70 küsimust

Eelmiste küsimuste õiged vastused:

1. Subito. Sellenimeline vokaal-instrumentaalansambel on Suure-Jaanis tegutsenud juba aastakümneid.
2. Sir Tim Rice, tuntud inglise libretist.
3. Albert Kivikas.
4. Sandra küla Suure-Jaani vallas.
5. Kantaat „Päikesele“.

Võitjaks osutus ja raamatud võitis Mare Laas. Täname kõiki, kes võtsid vaevaks vastata.

6. Hilda Luige küsimused

1. Miks viidi omal ajal Viljandi-Tallinn raudteeliini Suure-Jaani alevist mööda?
2. Kes on Aasta Küla 2007 külavanem?
3. Mis aastal alustas tööd Eesti vanim põllumajanduslikku haridust andev Olustvere Kõrgem Põllumajanduskool ja millise nime all?
4. Missugust paika Suure-Jaani valla kirdeosas kutsutakse kauni looduse tõttu Sakalamaa Sveitsiks?
5. Missugune praegu töötavatest Suure-Jaani valla raamatukogudest on vanim?

Vastuseid ootame hiljemalt 26. aprilliks aadressil Leole toimetuse, Lembitu pst 42, Suure-Jaani. 71502 Viljandimaa või e-posti aadressil leili.kuusk@suure-jaani.ee. Palun lisage oma kontaktandmed, et saaksime teiega ühendust võtta, kui osutate võitjaks.

Värvilised muinasjutud

Roheline muinasjutt

Ühel maal elas poiss nimega Mats. Matsile meeldis roheline värv. Suvel meeldis talle mängida rohelisel aasal, rohelisel rohul. Ta kandis rohelisi riideid.

Kui tuli talv ja maad kattis valge vaip, muutus Mats kurvaks. Mats soovis, et jõuluvana muudaks maailma roheliseks.

Saabus jõuluõhtu ja Matsi kodus ehitati ilusat rohelist jõulupuud. Aga mats oli kurb.

Käes oli aeg avada jõulukinke. Mats leidis pakist suure kastiga auto ja kollase karu. Kuuse all oli veel üks pisike pakike. Sealst tulid välja suured rohelised prillid.

Mats pani prillid ette ja oh imet! Kõik säras roheliselt! Mats oli väga rõõmus. Tema roheline unistus oli täitunud.

Egert-Sten Vasli

Kasvataja hommik koolis

Sammun läbi uduvihma auto poole, et sõita kooli. Mind valdavad mitmesugused mõtted, enne kui istun masinasse - päev töötab tulla pikk. Kujutan ette olnud ööd, hommikust äratust - kas ei ole rühmal olnud pahandusi? Käivitan auto ja kuulan mootori nurrumist - see rahustab. Jõuan koolimaja juurde ja pargin masina. Maja kumab läbi vihma tuledesäras ja kõrgub oma suursugususes pargipuude taustal. On vaikne, vihma sajab. Jõuan kantseleisse ja tervitan kolleege - algab päev.

Kell on veidi üle seitsme kui sisenen oma rühma magalasse. Süütan toas valguse ja hüüan - tere hommikust! Kriuksuvad reformid ja liiguvad tekikuhilad annavad tunnistust, et mind on kuulnud. Sean sammud üle magala, et avada aken, sest just õuest tulnuna tundub õhk läbimatuna. Lohistan vana aknaraami ja mõtlen selle ajaloolisest väärtusest - mõni poiss on juba ärganud. Jälgin, kuidas osa neist ühemõtteliselt jalge ette põrnitsedes otsustab, kas tõusta või veel voodi serval istuda. Või laskuda uuesti lamavasse asendisse? Turgutan ärganud mõne lausekatkega ja kiigutan mõnd voodit - hommik ikkagi - vaja ärgata! Voodid kohendatakse üles ja riietatakse. Magala tühjeneb ja jääb vaid korrapidaja, kes kraamib ruumi. Ülejäänud siirduvad õue jalutuskäigule. Kas tõesti - ilm on ikkagi viets? Tõesti siirdub enamuse tagasi ja minnakse pesema. Sitkemad jäävad, aga mitte tervise pärast, vaid vastupidi, et siirdudavarjulistesse paikadesse. Kasvatajas tärkab jahikirg ja sean sammud poistele järele - jaht võib alata! Ninna tungib indiaani kultuuri (mis meil on muutunud kultuurituseks) hõngu ning mõeldes, millest rahuläbirääkimised kõnelevad, sean sammud lõhna suunas. Mind märkab piilur ja hommikune jalutuskäik muutub pääniliseks põgenemiseks. Lisan sammu, sest endalgi jäi hommikune jooks tegemata.

Pimedus varjab nimesid, kuid turgutav liigutamine enne koolipäeva tuleb ikkagi kasuks. Märkamatuult on kell liikunud kaheksa ligi ja tuleb minna magala korrasolekut kontrollima. Vahepeal ulatan mõnele poisile telefoni, rahakoti, kuldketi - mida iganes on ööseks hoiule antud. Järsust trepist ronides kostub kõrvu proletariaatlik vandumine armsas eesti keeles, mis tuletab meelde emasid. Huvitav, et poistele meeldib inimese anatoomia eripalgelisus. Haridus tarvilik vara, aga kas on ikka enda teadmistega mõtet kelkida, kui ei teata sõnade tähendusi? Mõtlen asjale positiivselt ja tänan saatust selle eest, et oskan keelt, mis on väljendusrikkam kui paljudel suurrahvastel. Filosoferides ei pane aga tähele väljajaidetud seedemahlade kogu mit, mis põhjustab talle all kerge libisemise. Raban käsipuust abi otsides kinni. Mind valdavad igasugused tunded - hea, et püsti jäin, aga midagi tihket on nüüd küüne all. 80-ndate aastatel oli eesti rahvas uhke, et meil Kalevi poolt valmistatavad närimiskummid on nii popid ühtses „vennasrahvaste“ peres, kuid nüüd pole sellega midagi tarka peale hakata. Veri hakkab saavutama oma rõhku. Magalas on seekord kõik korras, sulgen ukse. All kostub kell - aeg minna hommikust sööma. Kogu õpilaspere ja kasvatajaskond siirdub sööma. Hommikune söögikord möödub tavaliselt rahulikult ja nii ka seekord. Lapsed otsivad hommikul peamiselt piimakannu, sest see maitseb neile paremini kui kohv. Nii mööduvad minutid ja tühjenevad pudrukaunid. Vaatan kella, mille järgi on koolipäeva alguseni jäänud loetud minutid. Koolimajja saabub järjest rohkem õpetajaid - tervist teilegi! Kõlab kell - uus päev võib alata meie koolis Lahmusel.

Raivo Roosi kasvataja

Suure-Jaani Gümnaasiumi lapsed kirjutavad tulevikuautodest

Tulevikuauto LILELO läheb tootmisse aastal 3333. Auto on mõeldud tüdrukutele ja naistele. Auto salongis on palju erivärvilisi nuppe, igal nupul on oma ülesanne. Kui vajutad roosale - tulevad välja lehvikud, kui vajutad kollasele - avanevad päikesearjad. Need nupud on oma värvid saanud lillesüdamike järgi.

Tulevikuauto LILELO ei kahjusta loodust, sest selle auto kütuseks on lilleõhn. Autos on 5 istet ja suur pagasiruum suurte kohvrite jaoks. See auto on mõeldud shoppamiseks, sest see meeldib kõikidele tüdrukutele. Mina ise tahaksin endale sellist autot. See auto on turvaline.

Jorine Pilkes

Minu arvates võiks tulevikuauto olla selline, millel on kolm põhivärvi. Kui autos pole juhti, siis neid värve puudutades juhtub erinevaid asju: tumesinine paneb auto lärmama, rohelist

katsudes avanevad ukseid, punane paneb auto hüppama.

Auto paistab väljast väike, aga sees on palju põnevat. Autos on mullivann, piljardilaud, kaks arvutit, televiisor ja töölaud. Juhikabiinis on kaks mugavat nahkist. Süüa ja juua saab vaid paari nuppu vajutades.

Autot ostes saad sinna tellida veel erinevaid lisasid, mis lisavad autole veelgi mugavust. Auto kiirus on kuni 300 km/h. Auto töötab vee abil. Pead vaid mullivanni vee laskma ja kui seda on piisavalt, saab auto käivitada. Sellel supermasinal on kõlav nimi - ROCKET-STAR P70. Koos sisuga kaalub see auto 1 tonn.

Kui autojuht ja sõitjad on pika tee maha sõitnud, vajavad nad puhkust. Tuleb mikrofoniga öelda: "Magada!" ja auto pargib end ise ära ja istmed muutuvad mugavateks vooditeks.

Marti Mägi

OMA-LOOMINGUT

Minu isamaa

Rukkipõllul rukkilill, minu isamaa, põllul kajab pajupill, minu isamaa, Must mõnus Eesti muld, minu isamaa, see on Eesti rahva kuld, minu isamaa, talurahva töökad käed, minu isamaa. Mullased on. Kas sa näed? See on minu isamaa.

Tõnn Kukku 6. klass Olustvere Põhikool

Eestimaa

Eestist on üle sõjad käinud, mõned inimesed neid on näinud. Palju saari on me maal, Harjumaal on ülekaal.

Toompeal lehvib Eesti lipp, kõrgel on Munamäe tipp. Rääm on meie rahvuskala, mõnel suur maiuspala.

Kaire Murik 6. klass Olustvere Põhikool

Vabadus-
nautida karget talveilma
vabadus-
vaadata sulle sügavalt silma
vabadus-
põgeneda vihma eest
vabadus-
astuda kõrvale metsateelt
vabadus-
seista öise taeva all
vabadus-
mässida kaela ümber sall
vabadus-
kanda sind südames
vabadus-
nutta sind hüljates
vabadus-
karjuda vihast
vabadus-
aknal jälgida tihast
vabadus-
loobuda kõigest
vabadus-
otsustada, mis õige
vabadus-
elu muuta
vabadus-
kõike seda suuta
Vabadus olla mina ise.

Kildu kooli vilistlane

Elu kiituseks

Elu - see on ainult korraks antud, ajutiselt nagu tähtis pangalaen. Kõik seal juba ammu sissekantud, lihtsalt valed, armastus ning vaen.

Olgu dollarid või japsi jeenid, raha ei too ellu õnnistust. Pole tähtis palju pappi teenid, uhke rooski sõltub sõnnikust.

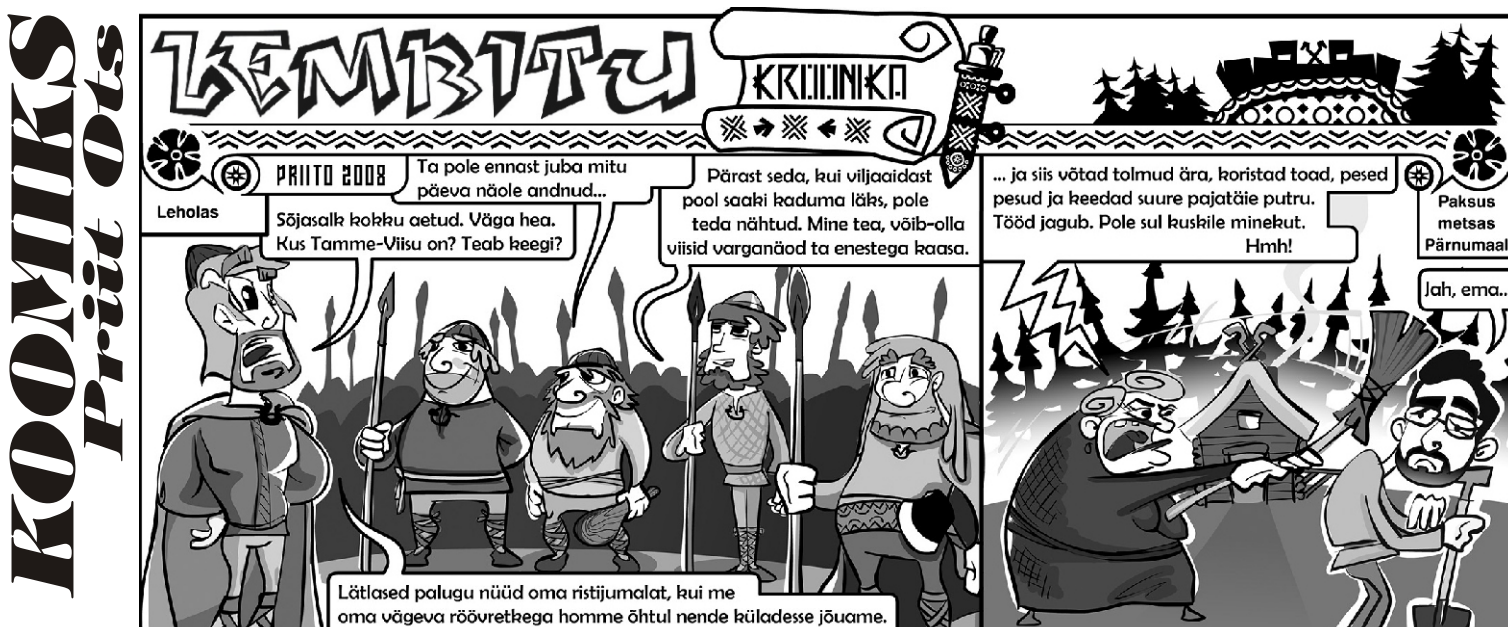
Elu - see on ohtlik mägirada, läbi katsumuste taeva poole tee! Ainult siiras hing võib jalutada üle kannatuste põhjatuma vee.

Süüta lapsepisar üles kaalub rahvalt rõõvit kullavagunid. Tühi mull on Elu viimsel paalul kõik need tiitlid, võim ja pagunid.

Möödunud ei ole mõtet taga nutta, närbumise kullas küpseb maa! Aga need kes ise roninud on mutta, meie elust aru nii kui nii ei saa...

Suure-Jaani 13.03.2008

Rein Wilms Mändsoo

Vastemõisa lasteaed Päevalill ja
raamatukogu
TÄNAVAD
Mati Pang'e talveõunte eest!

Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp
Viljandimaa Omavalitsuste Liit
A-Selver Männimäe Selver
Kildu Põhikool
Expert Baltic OÜ
OÜ Kruuse
FIE Tarvo Printzmann
Peeter Kuum
Lembit Kruuse

TÄNAME
Viljandi maakonna
algklasside teatripäeva toetamise eest
Kildu Põhikool

Viljandi Rattaklubi tervitab
kõiki rattaspordihuvilisi saabunud kevade puhul.
Koguge usinasti treeningkilomeetreid,
et olla 4. mail 8. Mulgi Rattamaratonil heas vormis.

Nael kummi!

Suure-Jaani Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi
Suure-Jaani Huvikooli (Suure-Jaani, Nurme 5, 71502,
Suure-Jaani vald) direktori vaba ametikoha täitmiseks
määratud tähtajaga 15. augustist 2008 kuni 31. juulini
2013.

Kandidaadilt eeldame:

Pedagoogilist kõrgharidust ja vähemalt 3-aastast
pedagoogilise töö staazi või muud kõrgharidust ja vähemalt
5-aastast pedagoogilise töö staazi.

Soovi ja oskust rakendada tööle alustav huvikool.

Kandidaatidel esitada hiljemalt 18. aprilliks 2008 Suure-
Jaani Vallavalitsusele (Lembitu pst 42, 71502, Suure-
Jaani) kinnises ümbrikus märgusõna „konkurss“ all:

1. Kirjalik avaldus kandideerimiseks
2. CV
3. Ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad
4. Palgasoov
5. Konkursil osaleja soovil muud dokumendid

Lisainfo Suure-Jaani Vallavalitsuse haridus- ja
kultuurinõunikult telefonil 435 5433.

Suure-Jaani Kultuurimajas

7. aprillil kell 11
lasteteater "Sõber" etendus „Hiirte pidu“
Pilet 20.-

11. aprillil kell 19
Kontsert "Muusika, ärata mu süda"
Triin Ella (metsosopran)
Sirje Mõttus (akordion)
Kavas itaalia heliloojate vokaalooming ja
Cyrillus Kreegi vaimulikud rahvaviisid
Tasuta

16. aprillil kell 15-17
Eesti-Soome jalatsivabrikü müük

19. aprillil kell 18
Klubi Meelespea peoõhtu

Vastemõisa Rahvamajas

23. aprill kell 19
TEATRIÕHTU
Vana Baskini Teater "Opal Otsib Meest"

25. aprill kell 21 **TANTSUÕHTU**
ansambel RAUL SEPPER DUO

8. mai kell 13
15. lauluvõistlus Kildu Ööbik
Osaleda võivad kõik Suure-Jaani valla laululapsed.
Osalemiseks võtta kontakti Valli Pangea (504 4317)

19. aprillil kell 11 toimub Vastemõisa rahvamajas
Viljandimaa vokaalansamblite päev.
Laulma oodatakse nais-, mees- ja segaansambleid.
Teretulnud on ka noorte ansambleid,
alates gümnaasiumiastmest.
Ootame ka publikut!
Kohal on Arturi Juures ja ei puudu ka üllatus!
Ansambleid registreerib ansamblite päeva korraldaja
Valli Päng (504 4317)

12. aprillil kell 11 Suure-Jaani Kondase pargi
KORISTUSTALGUD

Kogunemine kultuurimaja juures. Võta kaasa oma
töövahendid!

Ootame rohkelt osavõtjaid!

Talgulistele soe supp!

Korraldaja IRL-i Suure-Jaani osakond

Otsin 1,3 aastasele poisile **lapseloidjat**.
Laps on väga leplik.

Hoidjat on vaja esmaspäevast reedeni.
Info telefonil 5837 8252

Müüa kõigi mugavustega **4-toaline korter**
Suure-Jaanis Välja 8.

Uus katus, suur kelder, 1. korrus, 76.9 m²,
379 999.- krooni.

Lähedal lasteaed, gümnaasium, staadion, vallamaja,
raamatukogu, apteegid, kauplused
ja ühistranspordi peatus.
Omanikult. 5665 5979

Annan konsultatsiooni
Kõigis kindlustusliikides.
Samas kindlustuslepingute sõlmimine.
Telefonid 433 4186, 5635 6178, Eeri Palu
Viljandi ja Valga esinduse juhataja

Suvehvid (paigaldus)

Auto käsi- ja sisepesu (poleerimine, vahatamine)

Autoremont, varuosad, diagnostika

Lahtised õlid

Liikluskindlustus (SALVA)

Kinnitusvahendid (WÜRTH)

Sillastend

Müügil jalgrattad ja motorollerid!

+ hooldus

LEHOLA VARAHALDUS OÜ

PÄRNU TN 10 SUURE-JAANI

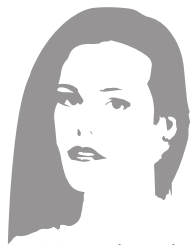
Telefonid 437 2222, 505 4710

www.lv.ee

Kõidama baaris

E-R kella 11.30-15.00 alati saadaval
soojad ja maitavad lõunad.

Meilt on võimalik tellida nii sünnipäeva, kui ka
peielauda kuni 120 inimesele.
Olete alati oodatud ja teretulnud KÕIDAMA baaris!

ILUSALONG

JUUKSUR

KOSMEETIK

MASSAAZ

SOLAARIUM

Ionik-Detox jalavann!

Geelküüned!

Müügil juuksehooldusvahendid ja kinkekaardid

Pärnu tänav 3 Suure-Jaani

Telefon 5332 7606

Otsime oma meeskonda küünetehnikut ja juuksurit

Mälestame

VILMA FEODOROVA 01.07.1923 - 06.03.2008
HILDA-AGATA JOHANSON

28.06.1928 - 09.03.2008

EEVI KUKK 24.04.1942 - 16.03.2008
HUGO SEPP 30.04.1937 - 18.03.2008

HELENE TOMSON 25.11.1921 - 25.03.2008
LINDA VAINOLA 15.01.1912 - 26.03.2008

ÕNNTILEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

JÜRI NÖMM	01.04.1916	92
SELMA PUHU	25.04.1922	86
MARIE ILUMETS	01.04.1923	85
KALJULA KOPPEL	14.04.1923	85
HELVI OTSING	10.04.1924	84
PEETER PEET	18.04.1924	84
LEIDA-MARIE KINNAS	18.04.1924	84
SELMA KELK	20.04.1924	84
HELJU PÄRT	06.04.1925	83
LINDA ARRO	21.04.1925	83
ASTA NAELASTE	02.04.1926	82
TÕNIS MÄNNI	03.04.1926	82
JÜRI MOORATS	10.04.1926	82
MAGATIA ARB	21.04.1926	82
SAIMA LÄÄTS	11.04.1927	81
ÜLO SILM	26.04.1927	81
JAAN TASAK	12.04.1928	80
AINO KOKS	17.04.1928	80
ELLA LIHO	20.04.1928	80
ANNA JÄNIS	02.04.1933	75
EDUARD TOOM	04.04.1933	75
LEIDA MÄNDLA	13.04.1933	75
HEINO FRIEDRICHSON	14.04.1933	75
AILI OMEL	15.04.1933	75
SELMA KUIMETS	18.04.1933	75
MARKELLE-LUDMILLA HANSEN	20.04.1933	75
MARTA URBEL	29.04.1933	75
AITA NÖMMIK	30.04.1933	75
LUULE LIPPUS	01.04.1938	70
LEHTI PÄHKLEMÄE	04.04.1938	70
AIME KÜMNIK	15.04.1938	70
HELJU SILM	15.04.1938	70
VAIKE LUBI	05.04.1943	65
RUDOLF TUGEVS	22.04.1943	65
ERIKA KUNDLA	25.04.1943	65
JAAN KARU	02.04.1948	60
LEMBIT PRANTSUS	09.04.1948	60
RIHO JÜRMAN	26.04.1948	60
URVE LEITEN	26.04.1948	60
MARE TAMMARU	27.04.1948	60
SIRJE LILLEMÄE	07.04.1953	55
TEA SANGERNEBO	14.04.1953	55
MILVI VALDMAA	20.04.1953	55
EVE KÄRT	28.04.1953	55
HELGI VALTSON	05.04.1958	50
PAUL SOOLO	28.04.1958	50
REET AIDAK	30.04.1958	50

Õnntileme lapse sünni puhul!

Kristiina ja Jaanis Õnmaal
sündis poeg MARDO

Eha Feldmanil ja Tarvi Reimandil
sündis poeg MARTEN Reimand

Kristiina Vaslil ja Ivar Heerol
sündis tütar ELISABETH Heero

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki)
hind:
ettevõtjal 150 krooni,
erisikil 15 krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille eest on celneva
kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt celneva kuu
26. kuupäevaks.
Toimetusel on õigus teksti redigeerida-
lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
Vali@estpak.ee

LEOLE

**Suure-Jaani valla leht
ilmub 1 kord kuus**

e-post: leole@suure-jaani.ee http://www.suure-jaani.ee/leole